

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Pe un an 36 Lei = 72 Cor.
 Pe un an 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 IL.
 Telefon p. oraș și In-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Românului Nr. 1/a.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOLIAZĂ.

Presă de partid.

Insultele și atacurile virulente îndreptate de oficiosul guvernului „Indreptarea” în contra dlui Cicio Pop și cari urmează la o anumită distanță, pe acelea formulate în acelaș sens, ale „Epocei” aduc prin forța lucrurilor în discuție, chestiunea presei de partid.

Este drept ca fiecare organizație politică să aibă și organele ei cari s'o aperse și să-i susție ideile și concepțiile ce ar putea avea.

Sustinerea aceasta este natural însă că trebuie făcută în așa mod, în cât, un ziar oficios, apărând ideile partidului să procedeze cu tot calmul și cu tot tactul necesar și înțrebuintând mijloace permise și absolut civilizate.

Spunând aceasta, înțelegem că un ziar de partid, sau un ziar oficios, are datoria să pledeze, să argumenteze, solid, inteligent și bazat pe date temeinice punctele de vedere pe care se sprijină organizația politică în chestiune.

Se înțelege deci că în alegerea mijloacelor de apărare și atac, un ziar de partid va trebui să prefere pe acelea cari fiind de ordin pur intelectual nu vor putea nici o dată să jicnească sau să insulte pe un adversar.

Aceea ce importă este soliditatea argumentelor și puterea de convingere a opiniunilor, iar nici de cum patima și ura ce s'ar pune în atacurile îndreptate în contra inamicului politic, cu intenția de al descredita și al distruge.

Un ziar de partid, ce în dorința lui de a-si sustine partidul ar ataca pe potrivnici fără să fie seamă de adevăr și de dreptate și fără a fi condus de principiul de curtoazie ce trebuie să reglementeze luptele politice, departe de a putea fi de folos nu ar aduce de cât pagubă acelei organizații ale căreia interese ar avea misiunea să le aperse.

Actualul președinte al Camerei, a debutat cîș în contra unui alt partid politic ar stărni fără îndoială indignarea opiniei publice după cum afirmațiile nesustinite cu nimic și argumentele copilărești ale aceluiaș organ, ar stărni cea mai legitimă compătimire.

Înainte de război organele noastre de partid, pornind de la o concepție primitivă a ideii de presă, se mărgineau, cu foarte puține deosebiri să susție prin toate mijloacele partidul în solta cărui se găseau și pe oameni politici care îi asigurau existența, insultând în schimb în mod nedrept și trivial pe toți aceia cari se păreau că sunt de opinii politice deosebite.

Grație acestui procedeu și acestei concepții, s'a ajuns la monstruoasa situație de a se vedea ziare de partid, cari uitând de orice considerație de demnitate și onoare profesională, aruncau după culoare politică și nevoie momentană, epitetele de hoți, tâlhari,

trădători, vânduți unor oameni politici, ca dnii general Averescu, Marghiloman, Brătianu, a cărora activitate și a cărora cinste erau prea sus puse pentru a fi putut fi distruse cu atâta ușurință.

Publicul scârbit, a sfârșit prin a nu mai da, nici o atenție unor asemenea atacuri.

După război s'a prezut mult timp că presa, ca și toate celelalte instituții va încerca să se purifice și să se ridice la înălțimea împrejurărilor și am fi nedrepti dacă nu am recunoaște că numeroase și leale încercări s'au făcut în acest sens.

Au rămas însă unele ziare, cari credincioase vechilor sisteme insultă, atacă și calomniază fără nici o noimă și fără nici un înțeles, cu gândul că își fac datoria și își apără partidul.

În loc de argumente, insulte; în loc de explicații, calomnii.

A fost suficient ca vre-o câți-va frunțași ardeleni să-și creeze prin meritele lor un drept mai mult la recunoștința țării și „E-poca” a și început să vocifereze și să insulte. A fost deajuns ca d. Cicio Pop să facă o declarație defavorabilă guvernului, dar formulată sincer și în limitele permise de luptele politice, pentru ca „Indreptarea” să-și piardă cumpătul și să utilizeze un limbajiu ce nu poate să aibă nimica academic.

Oficiosul în chestie, voinde să servească guvernul îi face rău și voinde să aperse pe d. general Averescu, îl infundă și îl compromite. Cele mai bune intenții deci și cele mai dezastruoase rezultate, punându-se astfel în evidență răul pe care o presă necorectă și nedreaptă poate să-l facă unui partid.

Opinia publică, judecător imparțial, urmărește fazele atacului și pe acelea ale discuții și ținând seamă de partea unde se produce nedreptatea, își dă verdictul ei definitiv.

Astăzi, nu mai e suficient în ochii lumii să insulti și să acuzi, ci trebuie să și probezi, altfel un ziar, or care ar fi el, își pierde pentru totdeauna creditul și reputația și fără aceste elemente o presă nu poate trăi.

PRIGONIREA ROMÂNILOR ÎN UNGARIA.

București. — Ungurii continuă cu prigonirea românilor rămași sub dominațiunea maghiară. Atât la Seghedin, cât și la Dobrin au fost aduși eri câteva sute de noui „vinovați” și au fost închisi fără judecată. Cel deșinți sunt maltratați în chipul cel mai neomenos. Câțiva copii, au murit în urma bătăilor aplicate cu bastoane de fier.

(Ag. „Damian”).

Litografia

Sonet

de Jean Roon.

Ca niște bârne rupte pe fundurile mării
 Dorm somnul cel năpraznic al secolilor grei
 Și numele și chipul defunctelor femei
 De-apururea promise noianului perzării.

Li s'o fi ars tămăia și nardul adorării
 Au fost frumoase poate, cu ochii de scântei...
 Lăbărdă poate-n umbra tăcutelor alei...
 Nimic ca să dispute țărâna lor uitării!

De-aceea astăzi sculptor de versuri largi și
 triste

În blocuri de agate, onixuri, și-ametiste
 Încerc ca pe fanțara divinei poezii

Trecând a ta făptură în lumea viitoare
 Prin valurile vremii să fii nemuritoare
 Asemeni Beatricei și mândrei Aspazii.

Conferința dela Spaa.

După tratative îndelungate, după argumentări și întâzieri mai mari de cât ar fi fost natural să se producă, România a fost admisă la conferința de la Spaa, unde urmează să fie reprezentată printr'un delegat ca și Polonia, Grecia, Sârbia și Cehoslovacia.

Nu mai încapă îndoială că nu era nevoie de atâta diplomatică întâziere pentru a se da României o satisfacție la care avea drept.

Odată însă această satisfacție acordată, se pune întrebarea în ce mod și pe ce teren vor fi apărute acolo interesele naționale?

Se afirmă că ar fi vorba să se discute acolo anumite modificări de ordin teritorial, lucru ce se poate întâmpla să fie exact. Dacă o discuție în acest sens este posibilă, nu mai încapă însă îndoială că nu se poate admite ca ea să fie în defavoarea României.

Se va discuta de asemenea și chestia despăgubirilor financiare și din punctul acesta de vedere socotim că România are drepturi ce nu pot fi călcate în picioare.

De modul cum vor fi soluționate aceste chestii depinde în bună parte și gradul de cordialitate, de oarece numai de cordialitate poate să fie vorba — ce va caracteriza viitoarele noastre relații cu aliații

Pentru a se evita însă surprize, guvernul va trebui să fie pregătit și dacă această pregătire există, ar fi logic ca organele conducătoare să pue opinia publică în curent cu modul cum înțelege să soluționeze o problemă atât de delicată.

Sunt lucruri asupra cărora ar fi un nonsens să se întindă haina întunecată a misterului.

Actualul președinte al Camerei, a debutat în împlinirea marilor sale atribuțiuni, prin a face o declarație relativ la politica externă și la legăturile noastre viitoare cu aliații în astfel de mod în cât opoziția a crezut oportun să se arate îngrijorată.

Mai mult de cât atâta, o voce autorizată, a pronunțat un cuvânt, ce a stărnit discuții furtoase, cu privire la natura declarațiilor dlui Duiliu Zamfirescu.

Pentru ca vorbele actualului președinte al Camerei să nu fie puse fără necesitate în legătură cu evenimentul politic dela Spaa, ar fi bine să se înlature pentru un moment cuvintele echivoce și tonurile sibiline și să se vorbească limpede și luminos.

Diplomația și tăcerea pot fi o artă, dar sunt cazuri, când nu vedem de cât reversul ei.

Câteva orientări cu privire la lucrările de expropriere și arândările de toamnă.

Reforma agrară, împărțirea țăranilor cu pământ a fost una dintre chestiunile, cari au agitat mai mult pătura țărânilor din Ardeal.

Fostul Consiliu Dirigent a alcătuit un proiect pentru mulțumirea acestei pretențiuni juste a țărânilor.

Proiectul a fost votat apoi de Marele Sfat al Ardealului și decretat ca lege prin aprobarea M. Sale Regelui.

Înfăptuirea deplină a acestei mari reforme, ce are de scop întărirea materială a țărânilor, ce formează majoritatea covârșitoare a Ardealului, reclama însă timp în urma multelor lucrări pregătitoare necesare.

Fostul Consiliu Dirigent a luat însă dispoziții ca și până la terminarea tuturor lucrărilor de executare a reformei, să se facă arândarea moșiilor, pentru ca țăranii lipsiți să aibă pământ pe cari să-l poată lucra.

Cu încetarea Consiliului Dirigent, guvernul Averescu a adus unele modificări cu privire la lucrările de executare a reformei.

În urma acestor modificări din comisiile județene, care aveau să se constituie din nou până la 1 Iulie, nu mai face parte delegatul Băncii Agrare, careia îi revine acum numai finanțarea expropriierilor, încetând de a mai lua parte activă în însuși lucrările de expropriere.

În locul acestui delegat al Băncii Agrare, comisia județeană se completează cu 1 sau 2 membri din corpul magistraților.

O modificare esențială au suferit punctele 1, 3 și 5 din paragraful 33 al reformei, referitor la împărțirea cu pământ a invalizilor, văduvelor și orfanilor din război, în sensul că se admite exproprierea, în acest scop, în caz de necesitate, și a moșiilor de 200 jughere și chiar a celor mai mici.

O modificare radicală s'a făcut dispozițiilor cu privire la constituirea comisiunilor comunale. Aceste se compun din primarul, secretarul, perceptorul comunei și doi delegați dintre țăranii, fost mobilizați, cari n'au pământ. Președintele acestor comisii este șeful judecătoriei de ocol, careia aparține comuna respectivă, sau o altă persoană numită în aceasta funcție de președintele tribunalului.

Comisiunilor locale trebuie prezentate toate cererile făcute de țărani pentru expropriere și ele sunt obligate a forma până la 10 August lista tuturor acelora cari se anunță cu aceste cereri.

Recursurile contra deciziilor de primire sau neprimire a cererilor de expropriere, de către comisiunile locale, trebuie înaintate comisiei județene.

Comisiunea județeană din Arad, după cum suntem informați, deodată cu începerea lucrărilor de expropriere va lua încă de acum dispoziții cu privire la arândările pentru toamnă și va căuta să elimineze unele nemulțumiri, ce s'au ivit cu prilejul arândărilor făcute în trecut.

Comisiunea pentru a mulțumi toate dorințele juste va arândă în primul rând moșiile peste 500 jughere și acele moși mai mici, cari nu cad sub expropriere, în caz că cultivarea acestora, nu e asigurată de proprietar, de pildă din lipsă de inventar, sau din lipsă de mijloace de lucru.

În caz că într'unele comune nu ar fi destul pământ pentru arândare, se vor face arândări din pământul comunelor vecine.

Am dat aceste informații ce le-am obținut dela autoritățile competente, pentru a orienta țăranimea, de al cărui cumpăt și de a cărei cuminenie atârna în mare parte, ca lucrările de arândare și expropriere să se poată face cât de repede și spre mulțumirea tuturor.

Citiți și răspândiți ziarul

„ROMÂNUL”

Parlamentul.

Sedința Camerei dela 1 Iulie.

București. — Camera se deschide la ora 9. Prezidează d. Duiliu Zamfirescu. Pe banca ministerială dd. Averescu, Greceanu, Argetoianu.

Se alege comisia de verificare a titlurilor nouilor aleși. Prin tragere la sorti, ese și d. I. C. Brătianu.

D. Iorga arată că d. Brătianu nu poate fi gura, fiindcă lipsește regulat dela sedințe, fapt care constituie abatere dela regulament.

D. Zamfirescu, citește articolul regulamentului, din care reese, că dacă un deputat lipsește fără motiv dela 6 sedințe, se consideră ca demisionat. D. Brătianu va fi somat să aziste la desbateri.

D. Iorga interpelează în chestiunea externă, întrebând guvernul dacă se asociază la declarațiile făcute eri de președintele camerei, că „cine poate ști dacă aliații noștri de azi ne vor fi și mâine aliați”. Arată cu documente la mână politica germanofilă a miniștrilor Argetoianu și Garofild, în cursul războiului, pe când guvernul era la Iași.

D. Take Ionescu, făcând un bogat expozeu arată că chestiunea externă a României este mai presus de luptele interne. În politica externă există cel mai deplin acord între dsa și guvern, accentuând că orice guvern va veni, va trebui să facă politică alături de aliații noștri. D. Ionescu se declară pătruns de această politică.

Sedința se ridică la ora 12.

SENATUL.

Sedința dela 30 Iunie.

Sedința se deschide la 9 fără 10, sub președinția dlui general Coandă.

Pe banca ministerială dnii Oct. Goga, Matei Cantacuzino și D. Greceanu.

D. Gurîța invită Senatul să ceară numirea unei comisii pentru modificarea regulamentului maturului corp.

D. Petrescu spune că în Mehedintzi sunt depozitate 2500 vagoane de grâu care se vor strica sau vor trece peste graniță. Cere să se ia măsuri urgente pentru trimiterea lor în Ardeal, fiindcă acolo domnește foamete.

Preotul Alexa Vasile adresează o întrebare dlui ministru de finanțe în chestiunea retragerii coroanelor și rublelor.

Continuarea discuțiunii la Mesagiu.

D. A. C. Cuza continuă cuvântarea începută eri.

Scopul ce urmăresc prin cuvântarea mea, — începe dsa, — este desfacerea monstruoasă a politicii Iorga-Lupu-Mihalache cu intenția de a retrimite pe d. Iorga la Academie, unde are căderea să stea.

Alături de dsa, dr. N. Lupu, socialistul „sui-generis”, avea siguranța țării în mână. Nici până azi nu înțeleg cum a fost posibilă o asemenea numire.

Și atunci am plecat din blocul, care nu înțelegea ce vrea.

S'a spus că modul în care a fost demisionat guvernul trecut, era o lovitură de Stat și că regele n'avea acest drept.

Inexact.

Suveranul avea îndreptățiți după care trebuia să se conducă: În alegerile trecute jumătate din numărul alegătorilor se abținuse.

(Citește articole și poezii atâtătoare, scrise în ziarele Federației).

E dureros că demagogia a fost dusă și în provinciile noul.

(D. Take Ionescu ia loc pe banca ministerială, pentru prima oară la Senat).

Are datoria opozita să-și dea seama că atunci când ordinea nu se păstrează prin bună înțelegere, ea se poate impune, când interesele superioare ale țării sunt în joc.

Trecând la desbaterile în jurul cazului Bu-
Jor la Cameră, d. Cuza arată că nici nu trebuia discutat cazul unui nemernic. Infierăză purta-
rea d-ului Lupu, care s'a arătat ca bolșevic,
votând pentru Bu-
Oratorul descrie fazele războiului cu dure-

rile lui nesfârșite, dar și cu sfârșitul lui fericit.

Dsa cere modificarea urgentă a regulamentului, spre a se pune o stavilă opoziției gălăgioase.

O conlucrare a opoziției naționale cu majoritatea se impune, spre a se putea consolida țara și fericii națiunea. (Aplauze).

Pr. Sâmpăleanu cere sedințe de după amiază. Își exprimă speranța că va întâmpina ascultare din partea majorităților.

N'am obiceiul — spune dsa — să umblu cu cădelnița. Trebuie să constat însă că atâția bărbați de vază n'au putut pătrunde în Parlament. Cauza o știe toată lumea.

Țăranii din Ardeal nu conțin să spună: Rău fac că se sfădesc boerii.

Combate atacurile aduse de d. Cuza dlui Iorga.

La 12 sedința se ridică.

Sedința dela 1 Iulie.

București. — Senatul continuă discuția răspunsului la Mesagiu.

D. Sâmpăleanu vorbește despre măsurile luate privitor la legea agrară, care cere să fie respectată.

Începe aducând elogiul Coroanei.

Chestiuni culturale.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” ne trimite spre publicare următoarea circulară adresată către departămintele „Asociațiunii”, către băncile populare înființate în urma propagandei făcute de „Asociațiune” și către întreaga obștea românească.

„Avem onoare a aduce la cunoștință, că „Asociațiunea” va continua să facă și în viitor propagandă pentru înființarea băncilor populare și va iniția și o propagandă vie pentru înființarea cooperativelor de producție și consum, instituiți, cari în vechiul Regat s'au înființat și funcționează cu mâle, pe când la noi abia a răsărit ici-colea câte una și și aceste neajutorate, în lipsa de organizație unitară, de controlul așa de necesar, de îndrumări binevoitoare și de credit în condiții favorabile.

Pentru organizarea și dezvoltarea numitelor instituții, comitetul nostru central a cerut ajutorul „Casei centrale a Cooperativelor sâțești de producție și consum” din București și al „Băncii agrare” din Cluj. Amândouă aceste ne-au promis concursul lor, în ce privește conferențarii, controlorii și capitalul necesar.

„Asociațiunea” va pune gratuit la dispoziția tuturor acelora ce i se vor adresa statute și îndrumări pentru bănci și cooperative, tipărite din darul d-lui Vasile Stroescu, iar registrele pentru contabilitate, pe seama cooperativelor, se vor procura dela Tipografia Cooperației din București, fiind mai ieftine.

Alte imprimate pentru băncile populare se găsesc la noi, iar cele pentru cooperative la „Casa Centrală a Cooperativelor” în București.

Fiind convingși, că lipsa băncilor populare și cooperativelor la sate este una din lipsurile cele mai mari și păgubitoare înaintării poporului nostru, insistăm cu tot dinadinsul, și cu această ocazie, la organele departămintelor și agenturilor „Asociațiunii”, și la toți cărturarii și binevoitorii neamului nostru, ca să chibzuțiască asupra înființării unei bănci sau unei cooperative în fiecare sat și să ne avizeze, pentruca să putem lua fără întârziere măsurile de lipsă pentru înființarea și organizarea acelora; aceasta fiind calea cea mai nimerită și lesnicioasă de a spor și valoriza producția și de a ieftini articolele trebuincioase pentru tra-
Avem convingerea, că organele „Asociațiunii” și întreaga obștea neamului nostru sunt pătrunse de însemnătatea instituțiilor de care ne ocupăm aici, și tot mai din acest motiv credem că nu au trebuință de multă stăruință și îndemnuri din partea noastră pentru îmbrățișarea lor.
Doar e timpul suprem, ca ceace alte neamuri și chiar frații noștri din vechiul regat au făcut bun și de folos, să facem și noi fără zăbăvă.
Timp de pierdut nu e; orice zi de întârziere ar însemna pierderi considerabile pentru particulari, pentru națiune și patrie.
Așteptăm deci, să vedem obștea românească la lucru în rânduri compacte și pe acest teren, rămas până acum necultivat.”

Parteni Cosma, prezident.
Romul Sima, secretar.

Să ne afirmăm....

E lucru firesc, că după sfârșirea războiului, care a avut de țintă numai distrugerea și nimicirea, oamenii să se pună pe lucru pentru adunarea și reconstruirea celor risipite. Așa a fost aceasta întotdeauna după ce s'a gătat un război. O vedem aceasta în istoria străbunilor romani, a grecilor, francezilor, germanilor și altor popoare, care îndată ce au răsuflet liniștiți aierul binefăcător al păcii și-au adunat toate forțele trupesti și suflătești pentru munca cea mare a refacerii generale.

O muncă febrilă surde în Dacia ocupată de romani. Se fac colonizări, organizări, reparații și edificări. Se fac cele mai bune căi de piatră, pentru ușurarea comunicației. Pe tot teritoriul se introduce o exemplară administrație conform spiritului roman.

Cu un cuvânt geniul roman se afirmă în toate direcțiile în Dacia decurând ocupată.

În acele timpuri de refacere, ei dovedesc o energie și o forță morală extraordinară, în virtutea cărora ei obțin apoi cele mai strălucite rezultate.

Noi încă trăim azi timpuri mari, timpurile refacerii naționale, culturale și economice.

Ochii noștri sunt ațintiți spre parlamentul din București, unde se fac legile unei Români noi și întregite. Reprezentanții acestui parlament ne-au vorbit multe și ne-au făcut promisiuni mari. E rândul lor deci să-și facă datoria.

Știm cu toții că guvernul Vaida a luat cămașii la începutul începutului, între împrejurări grele și chiar să nu fi făcut albeva, decât numai să poarte lupta aprigă de apărare, ce a purtat-o în străinătate, însuși premierul Vaida contra campaniei ungurești de ponegrire, ce se năpustise asupra noastră pe toată linia, și atât era un destul câștig pentru noi ăstia dela granița Ungariei, gata-gata să ajungem în ghiarele dușmanului milenar.

Situația guvernului de acuma însă după ieșirea păcii cu Ungaria e de tot alta. Între împrejurările de acum, schimbate, o să vedem întrucât va ști înmulți guvernul Averescu rodul câștigat pe câmpul de luptă.

Vom vedea întrucât se va ști el afirma producând legi bune și folositoare Patriei și neamului, pentru cari și-a luat tot angajamentul de a lucra cu toată energia și cu toată forța trupestă și suflătească...

Și acest angajament e cu atât mai greu cu cât azi o mulțime de chestiuni foarte importante își așteaptă de urgentă rezolvirea.

În primul plan stă rezolvirea reformei agrare, pe care toți au dorit-o, însă împrejurările au fost de așa natură încât nu s'a putut aduce la îndeplinire. În legătură cu aceasta este și chestiunea pășunatelor, căci la lucrarea pământului trebuiesc vite și vite fără pășune nu se pot ține. Trebuiesc însă aceste în așa chip rezolvate încât să nu rămâe reforma agrară pentru toate guvernele, ce se părăndă un adevărat călcâiu a lui Achile.

O altă problemă tot așa de urgentă este și aceea a ieșirii traiului și a îmbrăcămintelor, ce se va putea face prin unificarea grabnică și pentru noi favorabilă a monetei și prin aducerea în mișcare a importului și exportului, ce de prezent stagnează.

Nu este mai puțin însemnată decât acestea chestiunea învățământului primar.

Suntem un popor încă neștiutor de carte. Avem și n'avem școli, fiindcă ele funcționează așa de greoi și fără acel idealism, de care ar trebui să fie pătruns atât învățătorul cât și învățaceii.

Chiar învățaceii buni, cari au învățat cu drag a cetii și sorie în marea lor majoritate, azi nu mai au nici o tragere de inimă pentru cartea românească. Așa însă nu se va face clădirea măreață a lumii viitoare!...

În chestiunea aceasta culturală atât de importantă pentru noi trebuie să ne afirmăm în mod cu totul deosebit.

Ne trebuie școli multe și bune, cu puteri didactice foarte devotate, cari să nu fie munciți zi și noapte de gândul mizeriilor insuportabile ale traiului, ce nu lasă să se desvoalte în ei liber idealismul curat și râvna cinstită, de cari trebuie să fie pătrunși în toată activitatea lor, atât de bună și folositoare neamului pe care-l slujesc!...

E timpul suprem deci să ne afirmăm pentru a pune la cale toată energia și toată forța noastră

trupească și suflătească într-o bună și demnă rezolvire a cauzei românești, care trebuie să ne preocupe pe toți deopotrivă.

Iar când pe toate terenurile și în toate direcțiile se va ști afirma pe deplin geniul națiunii, care e chemat să ne conducă și povățuiască spre limanul nou al fericirii neamului, atunci în toate părțile se va sălășui armonia binefăcătoare și îndestulătoare de suflăte, aducând roadele mult așteptate ale unei păci deplină și trainice.

Șimând.

Preotul Ioan Turdeanu.

Concertul Ion Proșteanu.

Marti în 5 Iulie marele nostru artist de violină d. Ion Proșteanu va da al 3-lea și ultimul său concert în Palatul Cultural.

După pronosticul tuturor cunoscătorilor de artă muzicală d. Ion Proșteanu, un tiner de abia 23 de ani, are înaintea sa un viitor strălucit. Fiu de țărani români din Proștea-Mare de lângă Sibiu, tinerul Ion Proșteanu după terminarea studiilor sale muzicale în Budapesta și în Viena, a mers deodrept în lumea nouă, în Statele Unite-Americane, unde cu o sfidare eroică a tinereții sale și a talentului încă necunoscut a voit să smulgă dintr'odată recunoașterea acestui talent urmând adevărul, că „nemo propheta in patria sua”. A avut dreptate. La New-York toată lumea a fost extaziată de primul său concert. A urmat apoi o serie de concerte la Paris, Londra, Lipsca, Drezda, Frankfurt, Hamburg ș. a., dar nimeni în patria sa nu-l cunoștea. Ungurii îl reclamau și în revistele lor muzicale din Budapesta se felicitau de noul geniu muzical al maghiarimei. Ajuns sub conducerea financiară a baronului ungar Patay, tinerul român nici nu se mai gândia la București. Războiul i-a tăiat drumul început și acum dânsul se trezește la conștiința romanității sale.

A revenit în Ardeal și în săptămânile din urmă a concertat la Oradea, Cluj, Târgul-Mureș. De câteva zile se află în Arad. Nici nu știa, că există aici ziar românesc și a trebuit să-l inventăm noi pe dânsul între zidurile acestui oraș inficiat de irendentismul maghiar. Era băețul foarte emoționat, când sta cu noi de vorbă în redacția „Românului”.

Acum Marti, în 6 Iulie, va da aici ultimul său concert în Palatul Cultural.

Programul acestui concert va fi următorul:

1. Sonata de Beethoven op. 12 Re maior.
2. Concertul de Max. Bruch op. 26 sol minor
3. a) Tartini—Kreisler: Variatione.
- b) Danse-Polonaise de Laub.
- c) Humoreske: Dvorak.
- d) Scenes de la Csarda — de prof. Hubay
4. a) Ion Proșteanu: Compoziție.
- b) Caprice: Paganini și Mozes: Fantazia.

Prețurile de intrare: 40, 30, 20 și 10 cor. Se află de vânzare la librăria Concordia și librăria Pickler, ori seara la Palatul Cultural.

Acompaniamentul la pian îl face cu măiestria-i cunoscută dirigentul de capelă d. Paul Geffer.

Inceputul concertului la orele 9 seara.

Publicul român din Arad va avea în această seară fericitul prilej să se convingă din nou de justefa aspirațiilor naționale ale poporului român din Ardeal, care se va desvâli tot mai mult cu un puternic rezervor de genii, dintre care unul, fără îndoială, este și tinerul Ion Proșteanu.

În zilele următoare d. Ion Proșteanu va concerta la Timișoara, unde, nu ne îndoim, românii se vor grăbi asemenea să admire uimitorul talent al artistului nostru.

CONTRA-BOICOTUL UNGARIEI.

București. — La Budapesta au fost reținute mai multe șepuri, cu 400 vagoane cereale, destinate Austriei și provenite din Jugoslavia. În porturile Dunării maghiare au mai fost reținute mari cantități de produse petrolifere, cumpărate și plătite de Austria în România, cu 52 milioane lei.

INFORMAȚIUNI.

— Se confirmă din Copenhaga ruperea tratativelor între Finlanda și Rusia sovietică.

— Camera internațională a comerțului, și-a început de Luni, 28 Iunie, ședințele, sub președinția ministrului de comerț al Franței, d. Clementel. Vicepreședinții sunt aleși dintre delegații statelor aliate.

— Ziarul „Pravda” din Belgrad anunță din Ușkiub, că banda de comitagi albanezi au ocupat orașul Valona.

— D. dr. At. Bradean, primmedic județean a depus la administrația ziarului nostru 10 cor. pentru fondul ziaristilor, în memoria decedatului sale soții Gabriela n. Codrean.

— Cursurile proiectate la Brașov pentru institutorii de la școlile urbane, din motive neprevăzute se amână pentru mijlocul lunii Iulie a. c. Inceperea și locul acestor cursuri se va publica la timp.

Secretariatul general al instrucției, Cluj.

— Duminică, după masă la orele 4 va avea loc concursul de football între echipa I a clubului „Gloria” și echipa I a societății sportive „Törökves” pe terenul sportiv din piața Ová (ATÉ) Acestui concurs îi va premerge jocul de football a echipelor mai tinere a „Gloriei” și „Törökves”.

— Măcelarul Pap János din localitate a fost prins că a vândut slămină cu 10 cor. de chilo-gram peste prețul maximal.

Secția de contravenții a poliției l-a pedepsit pentru aceasta faptă cu 60 mii coroane amendă, 15 zile închisoare și confiscarea celor 80 măști metrice slămină, ce s'a găsit depozitată la el. Slămina confiscată se va pune în vânzare pentru populația orașului pentru prețul maximal.

— Din Viena se anunță, că secretarul de stat al ministerului de comunicație, Paul a încetat din viață.

— Comisia de aprovizionare comună a orașului și județului va ține ședință Luni, 5 Iulie, după masă la orele 5, când se vor discuta toate chestiunile referitoare la recolta nouă.

— D. dr. Teodor Papp, avocat în Arad, fost prim-notar județean, a fost numit prim-iuriscsult onorar al județului Arad.

D. dr. Iustin Petruțiu, iuriscsultul județului, luând concediu de 4 săptămâni, cu începere dela 5 Iulie, va fi înlocuit în acest timp, de d. dr. T. Papp.

— Reuniunea meseriașilor români din Lugoj aranjează Luni, 12 Iulie c. st. n. (în ziua de Sâmpetru) în Pavilionul otelului „Concordia” o petrecere dansantă.

Prețul de intrare: 8 cor. de persoană, 15 cor. de familie. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea maestrilor săraci. Inceputul la orele 8 și jum. seara. Oferte maritimioase se primesc cu mulțumire.

Ordinea de dans e următoarea: Lugojana, Boston, Hora și sârba, Ardeleana, Vals, De doi și pe picior, Flora și sârba, Roata, Boston, Vans-tep, Lugojana, Hora diminetii.

x SALON ARTISTIC. Bulev. d. Regina Maria No 21 Et. I.

Se vor vinde: Cești, picturi, pahare, figură antice, mobile și covoare. Vo 1139

DACA DOREȘTI SĂ CUMPERI MOBILE, să nu-ți pari rău de cheltuelele unui drum până la Târgul-Mureș și să vezi uriașele, splendid aranjatele saloane de mobile alui :: ::

SZÉKELY ȘI RÉTI.

Fabrică de mobile transilvăneană S. p. A. Sc 1090

Din mizeriile dela granițe.

Trasarea granițelor de vest a fost o monstruositate, consecințele, — pacostea pentru comunele vizate. O mulțime de locuitori au rămas numai cu casele, gospodăriile au ajuns azi la voia întâmplării și discrețiunea unor oameni, a căror activitate nu se caracterizează totdeauna prin cel mai neprihănit altruism.

Delegațiile mărginenilor le vezi pretutindeni și azi, dar rezultatul e același: făgădueli și nimic mai mult. Or, timpul campaniei electorale a trecut și oamenii așteaptă plinirea făgăduelilor, așteaptă și pentru dânșii o dreaptă izbăvire... E vară, vremea secerșului a sosit și în vreme ce alții se gârbovesc sub bunătățile acestei Români atât de încâpătoare pentru unii, ei privesc tot mai desnădăjduiți de pe prispa caselor spicele aurii și holdele îmbelșugate, pierdute pentru totdeauna.

Strigătele desperate ale chitezenilor, desnădejdea giulanilor îmbinate cu ale torăcenilor (Toracul Mare și Mic) și al celor din jurul Vârșetului, străbat și astăzi cu aceeași înzistintă către cei cari au urechi să audă atât dinspre Ungaria cât și dinspre Jugoslavia și vai nu odată ei se plâng mai mult de vexațiunile organelor românești decât de cele streine. Dacă te doare nedreptatea streinului, asuprirea fratelui te omoară și revolta-ți nu are margini. Pretutindeni numai dificultăți! Or, prestigiul neamului reclamă poruncitor aranjarea cât mai grabnică a chestiunilor în litigiu. Ce să mai zici de chestiunile de drept, când în butul unificării mereu accentuate se ia și azi refugiul la magazia anachronică a legilor ungurești.

La Orlaca exploatarea terenurilor rămase fără stăpân — a fost incredințat unor nemți. Pământul românilor rămas peste graniță luorat de români, este secerat azi de nemți în baza unei învoielii reciproce, iar românul este oprit a face același lucru cu averea neamțului de dimcoace, deși are autorizația proprietarului și cu toate că prezintă toate garanțiile exploatării. Era deci ușor să armonizezi interesele acestor năpăstuiți spre mulțumirea tuturor!

Situația lor se agravează și prin faptul că corecțiunile ulterioare, sunt toate în defavorele românilor. Din a cui vină? Grănicerii credeau până mai demăi în vorbele strălucitului general F. D'Esperay, care îi asigurase că sufletul de român nu va rămâna sub oblăduirea străină.

În vremea aceasta parlamentul român răsună de zgomotul tumultuos al scenelor violente. „Pereat mundus dum ego salvus sim” — vor zice unii — dar adevărul inexorabil e că propaganda străină nu doarme, ea lucrează cu sistem și fără preget. Ar fi grozav dacă naravul din fire ar deveni sistem. Să nu se uite însă că prin aceasta se vor năruși bătăute de urgie și turnurile de fildeș cu idoli nedemni și orgolioși ridicăți la suprafață prin neajunsurile împrejurărilor și rostul unor vremi pe cari nu le-au înțeles și nu le vor înțelege niciodată.

Dr. Adam Iancu.

Cărți și reviste.

— Cărți și reviste primite la redacție. —

Imperialismul american, doctrina lui Monroe, de Virgil I. Bărbat. Editura „Cartea românească” S. A. București 1920. Preț 8 Lei.

Autorul este unul dintre cei mai distinși sociologi români, care a ilustrat literatura noastră cu o serie de valoroase opuri și articole din domeniul sociologiei.

Cartea de față este rezultatul unei călătorii de studiu în America chiar în preajma războiului mondial. A fost scrisă înainte de războiu încă în 1912, dar s'a tipărit numai acum și astfel autorul a putut să aibă prilejul fericit de a verifica cercetările și opiniile sale în lumina rezultatelor războiului mondial.

Avem în fața noastră o lucrare nu numai prea interesantă ca lectură, dar și un izvor de foarte prețioase învățăminte pentru prezent și viitor, când noul nostru Stat-Român se va încorpora tot mai mult în rețeaua vieții mondiale. Claritatea expunerii, concepția unitară istorică a evenimentelor, discernământul filosofic al structurii „lumei noi”, care sunt Statele-Unite-Americane și privirea sintetică a dezvoltării vieții economice, care stăpânește tot mai mult relațiile dintre neamurile și statele pământului, fac din cartea ce ne preocupă, un izvor de internă lumină pentru preocupările, cari trebuie să fie vizate de bărbății noștri de stat. Ca concluzie finală or care cetitor al acestei cărți are să rămână cu impresia, că lumea noastră se apropie de noi cataclizme și că noua Românie trebuie să grăbească consolidarea sa și să-și afle cursul istoric astfel, ca să-și poată afla siguranța existenței și posibilitatea progresului său și în mijlocul nouilor configurațiuni mondiale, cari în curând vor începe să-și contureze ființa.

TELEGRAME.

(Agenția „Damian”).

BOICOTUL CONTRA UNGARIEI.

Viena. — La 1 Iulie a avut loc sub președinția cancelarului Renner o nouă consfătuire între delegații federației sindicatelor socialiste din Amsterdam și ministrul plenipotențiar al Ungariei, Gustav Gratz.

Ministrul Ungariei, a promis, că va interveni pe lângă guvernul maghiar să accepte toate propozițiile federației socialiste.

Delegatul Fimben a raportat la Amsterdam promisiunile făcute de ministrul Ungariei:

Boicotul rămâne în vigoare, până când guvernul maghiar nu va implini toate cererile socialiştilor. Cererile formulate sunt următoarele: ridicarea censurei, disolvarea detașamentelor militare, liberarea deținuților politici, amnestie generală, deplină libertate politică, despăgubirea daunelor cauzate de contrarevoluționari.

D. IULIU MANIU IN AUDIENȚĂ LA M. S. REGELE.

București. — D. Iuliu Maniu a fost primit în audiență de M. S. Regele, cărui i-a arătat starea suflătească a ardelenilor, provocată prin abuzurile electorale ale guvernului. D. Maniu a comunicat Soveranului necesitatea schimbului coroanelor și rublelor astfel, ca populația țării să nu sufere din cauza schimbului.

CUM SE VOR RETRAGE COROANELE

O știre alarmantă.

București. — În cercurile deputaților ardeleni circulă știrea, că guvernul la retragerea coroanelor, va da bonuri de tezaur pentru 60 la sută, și numai pentru 40 la sută lei. Bonurile de tezaur se vor retrage după șase ani, fără nici o dobândă.

MOBILIZĂRI NOI IN POLONIA.

Haga. — Știri din Londra anunță, că guvernul Poloniei a chemat sub arme pe toți bărbății între 20 și 45 ani.

SOARTA PRIZONIERILOR ROMÂNI DIN RUSIA.

Schimb de prizonieri.

București. — Ultimul consiliu de ministri a discutat radiograma trimisă din Moscva, prin care guvernul soviet face României propuneri pentru schimbul prizonierilor, în condițiuni foarte favorabile.

Consiliul de ministri a hotărât să comunice sovietelor, că schimbul prizonierilor poate începe imediat, înainte chiar de începerea negocierilor de pace.

Schimbul prizonierilor se va face prin Danemarca.

Ultima oră

JUGOSLAVIA MOBILIZEAZĂ.

Belgrad. — Guvernul jugoslav a ordonat mobilizarea a șase contingente, chemând sub arme rezerviștii până la 30 ani. Un corp de armată a fost trimis pe frontiera dinspre Ungaria, pe linia Baia-Seghedin.

Cenzura: Alca. N. Stamatiu.

Teatru, Muzică, Cinematografie.

Teatrul APOLLO
In 2, 3, 4 Iulie

După romanul lui Pio
Vanzio

Poveste unei mamii
Piesa în film în 5 acte.

Atracție Italiană.

Teatrul URANIA
In 2, 3, 4 Iulie

Friderich domn mare
Comedie în 2 acte. — În
rolul principal: Friș Szécsi

Intr'o noapte
Drama de apăsă în 3 acte.
În rolul principal: Vill
Godlewski.

AVIZ!

Domnii meseriași de orice branșă sunt rugați a se adresa subsemnatului întrucât au lipsă de învățăcei. Petru Incicau, inv. director. Baia de Criș. li—498—2.

1370—1920.

Publicațiune.

Garnizoana Arad aduce la cunoștință, ea pentru aprovizionarea corpurilor din Arad pe anul 1920—1921 are nevoie de următoarele cantități, de furaje:

- 1) 1.700.000 kgr. fân
- 2) 900.000 „ paie
- 3) 1.300.000 „ ovăz
- 4) 60.000 „ tărâțe.

Doritorii se vor adresa cu oferte scrise asupra cantităților ce pot procura, rămânând ca prețurile să se stabilească ulterior. Oferte se vor prezenta la Garnizoana Arad, strada Gheorghe Popa Nr. 4. în zilele de 5—10. Iulie a. c.

Capitan, Pandeale.

Banca centrală pentru industrie și comerț s. p. a. Cluj.

Se aduce la cunoștință acționarilor institutului nostru, că termenul ultim pentru achitarea integrală a prețului acțiunilor semnate la emisiunea II. este 15 Iulie 1920. — Contra celor cari nu vor solvi ratele la timp, se vor aplica dispozițiunile legilor comerciale. — Direcțiunea. Ba 1499—1.

De vânzare

Cluj pentru un preț ieftin, un

camion „Universalis”

fabricat francez, de 1¹/₄ tonaj, (cu brevet de circulație și provăzută cu număr polițienesc) cu montaj pentru punerea în funcționare a mașinilor de treierat, pentru tăierea lemnelor, cu 8 firezi circulari și curele de transmisie, potrivit și pentru punerea în funcționare a oricărei mașini agricole. Adresa la Administrația ziarului. Ko 1495—3

De vânzare

În provincie o casă cu locuințe, prăvălie deplin instalată, cu brevet pentru vinderea băuturilor spirituoase și pentru tuturgerie. Informații se pot lua dela Octavian Ispravnic, comerciant de păduri. Ia 1497—10

Mai multe mașini de scris

„REMINGTON”

model 10 A sunt de vânzare.

ADRESA LA ADMINISTRAȚIE.
No 1502—1.

MOTOCICLETA

puțin uzată, chină, se află de vânzare la garajul STEFAN FEHER ET. Co. Arad, B-dul Regelui Ferdinand I. No 1503—1

Prospect de Emisiune.

»Victoria« Institut de Credit și Economii în Arad, în Adunarea Generală din 27 Iunie a. c. a hotărât sporirea capitalului de acții de la 2.500.000 la 8.000.000 Cor. care capital va putea fi majorat la o sumă mai mare decât 8.000.000 după cum va hotărî Direcțiunea ulterioară.

Pentru acest scop, Institutul emite un număr de 27.500 acțiuni noi, a 200 coroane nominale, în următoarele condițiuni:

1. 25.000 acțiuni, se oferă vechilor acționari cu latitudinea de a opta la două acțiuni noi contra una veche, pe lângă suma de 350 C. per acție.

2. 2500 acțiuni, precum și acelea ce vor rămâne neoptate se pun la dispoziția direcțiunei care le va vinde acționarilor vechi și neacționarilor pe prețul de 600 C. per acție — având preferința acționarii vechi.

3. Din prețul acțiilor subscrise dela fiecare acție 200 C. va intra în capitalul social, iar restul în fondurile de rezervă.

4. Prețul acțiilor se va plăti în 3 rate și anume:

a) La optare, respective subscriere, se va depune prima rată de 50% plus 30 C. per acție, ca spese de emisiune.

b) La 1 Septembrie a. c. se va face vărsământul ratei a 2-a de 25%, iar

c) Rata a 3-a de 25% se va vărsa la 1 Octombrie a. c.

d) Acționarii pot achita și integral prețul acțiilor subscrise.

5. Pentru ratele depuse de acționari, aceștia se vor bucura de o dobândă de 4% asupra capitalului vărsat, până la 31 Decembrie a. c., iar după ratele restante, institutul va precepe o dobândă de întârziere de 6b/o.

6. Terminul de optare este 31 Iulie a. c. pentru acțiile oferite acționarilor vechi, iar pentru restul precum și pentru acele rămase neoptate, Direcțiunea își rezervă dreptul de a încheia emisiunea când va afla de bine.

7. Acțiile neachitate până la 15 Octombrie a. c. se declară ca neoptate respective nesubscrise și se vor pune din nou în vânzare, iar ratele deja plătite cad în favorul fondului de rezervă.

8. Optarea se exercită la locurile de subscriere mai jos amintite, pe baza acțiilor vechi, unde se vor provedea cu ștampila optării.

Acei acționari, ale căror acțiuni sunt depuse la bănci sau alte instituții în străinătate și pe cari din cauza împrejurărilor actuale, nu le pot prezenta la optare, încă se admit a opta la acțiuni noi pe baza certificatelor sau a documentelor cu cari vor dovedi suficient dreptul de proprietate.

9. Optarea și subscrierea se va face la următoarele instituții:

a) La institutul nostru din Arad precum și la filialele sale din Șiria, Chișineu și Boroșineu.

b) La toate băncile românești cari fac parte din »Solidaritatea«.

c) La Banca Agrară Cluj și la Banca Centrală pentru Industrie și Comerț Cluj și sucursala acesteia Sibiu.

d) La Banca Românească și Banca Marrosch Blanc & Co. București.

10. Acțiunile noi se vor libera acționarilor până la finea anului de gestiune 1921 contra titlurilor provizorii liberate de institut, iar până la acea dată, drepturile acționarilor se pot exercita pe baza acestor titluri.

11. Acționari noi, intră în drepturile statutare ale institutului, începând cu data de 1 Ianuarie 1921.

Arad, la 27 Iunie 1920.
Direcțiunea Institutului.
VI 1483-6.

Prima calitate din timp de pace

Tovota unsoare de mașini, unsoare de car și căruci, ulei de cilindri cu presiune mare, ulei de unș, ulei brut lamele de asbest, de tauril, compozițios, plumb, zin de forjare, tofelul de articole tehnice și mașini agricole pentru prețuri avantajoase de vânzare la ..

FRAȚII BURZA ARAD,
Bulevardul Reg. Ferdinand I. (Boros Béné)
Bu 1389-10

Mașini de scris

cumpără, vinde și repară
BODNAR întreprindere de mașini de scris ARAD, strada I. Bratianu (Waltzer János-utca) în fața cu poșta centrală. Bo 1435-10

Au sosit modelurile de vară!

Mare asortiment de haine de casă, bluze și haine pentru copii. Toate, croi elegant, după cea mai nouă modă.

GEORGE REINER Prăvălie de articole de modă
ARAD. Str. Eminescu (Deák Ferenc).
Re 1229-20

CREMA MARGIT se bucură de cea mai largă popularitate în întreaga lume. Infrumusețează pielea și îi dă fineță rară. Compoziția ei neunsuroasă și inofensivă face să dispară de pe obraz pistruiele, petele de ficat, bubițele, încreșturile și întinereste și înviează chiar și pielea persoanelor înaintate în vârstă. Crema se pune în circulație în țegle de sticlă pentru prețul de 15 coroane.
SAPUNUL MARGIT, compoziție fără leșie, înfrumusețează pielea. Prețul 11 coroane.
PUDRA MARGIT, compoziție de prima calitate, fără materii stricăcioase, acopere invizibilă pielea. Prețul 10 cor. (în toate culorile).
APA DE GURA MARGIT, 10 coroane.
CREMA DE DÎNȚI MARGIT 8 coroane.

Dr. FÖLDES și HEHS Arad.
Fö 1438-10

AVIZ!

Au sosit stoffe de lână și engleze în mari cantități. Facem un rând de haine pentru bărbați dela 2000 cor. în sus. Avem mare depozit de haine gata pentru bărbați și copii, lucrute în atelierul nostru. Rugăm On. Public să grăbească a se aproviziona pentru trebuințele sale până nu ni se epuizează depozitul.
Cu stimă:

FRAȚII KOMLOS și MUZSAY
ARAD, strada Mețianu (Farray)
ko 1257-60

CINE VOIEȘTE MÂNCĂRI GUSTOASE ȘI BEUTURI BUNE

să cerceteze BERĂRIA și RESTAURANTUL UNIREA (MILLENEUM)

vis-à-vis de primărie care e aranjat cu confortul cel mai modern. :: Seara muzică. :: Serviciu prompt. Rog binevoitorul sprijin M. Citrom. U 1295-5

IULIU GERÖFI

mecanic SIBIU, str. Elisabeta Nr. 29.

Cumpără și vinde, mașini de cusut, mașini de scris, gramofone și biciclete, ia în antrepriză repararea perfectă și punctuală a acestor fel de mașini. :: Are apoi în depozit permanent toate felurile de părți constitutive ale tuturor acestor mașini. Ge 1098

.....

Cumpărăm

colecții mai mari și timbre rarități. Avem în permanentă, în depozit timbre din Europa și transoceanice, timbre de război și noutăți. Cautăm comisionari în orașele mai mari.

A. WALDER și COMP prăvălie de timbre
Arad, str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 8.
Wa 1340-10

.....

NEGUSTORI!

Cei mai ieftin isvor de achiziționare: aromate, coloniale, vopsele și zaharicale

WILHELM DARVAS

Mare comerciant Arad, str. Széchenyi 1.
Da 1389-20

CASSETE DE FIER, INSTALAȚIE ELECTRică, CANDELABRE ȘI MATRIȚE DE METAL	pentru prețuri avantajoase de vânzare
.....	Daniilă Koch
.....	mecanic, întreprindere pentru instalații electrice. ARAD, strada Eminescu (Deak F.) 43. Ko 1423-20

Hans Herzog & C-ie

FOSTA
Wartanowitz & Herzog
Casă fondată în 1850.
BUCUREȘTI, str. Decebal Nr. 20. Telefon 16/30.
AGENTURA ȘI COMISION-IMPORT ȘI EXPORT

Au sosit următoarele mărfuri:

Vânzarea numai engros

CUIE: de sârmă, de ta-pițer Wagner, Absatz, etc.	Tofelul de articole de fierărie
CAIELE: toate numerile.	Tofelul de articole de menaj
SĂRMĂ: arsă 0,9-1,2 m. de oțel, de aramă.	Tofelul de unelte
TABLĂ: ondulată, galvanizată, zincată și rezervoare.	Tofelul de artic. tehnice
ȘURUPURI: de lemn, mecanice, etc.	Fittinguri
NITURI: de tablă, de cazane, de grătar, etc.	Tuburi Mannesmann
FIER: rotund, lat, șină, șese muchii.	Materiale de dicituit: Plăci, sfoară, etc.
OȚEL: pentru arcuri, scule, transmisiuni.	Mașini și unelte agricole și industriale:
OSII: pentru trăsuri și căruci dela renumita casă „W. & Heisser.”	Fiare de plug dela Vogel & Not
BALAMALE: sarniere, druckere; etc.	Strunguri
GĂLEȚI: de tablă zincată	Mașini de frezat
TESALE: pentru cai.	„ „ găurit
A 1494	„ „ șlefuit, etc.
	Materiale pentru instalațiuni igienice și sanitare:
	Cărămidă refract. (din Pământ refractar Bohemia
	Porțelan, email, sticlărie
	Ștofă, rochițe, mantale, șube îmblănite.

Mașini

de trierat de toate mărimile
Locomobile
Motoare de benzină și pacură
Tractoare cu aburi și benzină
Pluguri mecanice
Motoare Diesel
Elevatoare
Mașini de tăiat pai și nutret
Prese de vin de toate mărimile

Are de vânzare:

CREDITUL TEHNICE TRANSILVĂNEAN
TIMIȘOARA—JOSEFIN, strada Bonnaz No
21. — Telefonului: 13—28. Ce 1493 - 5

A. FÖLDES, ARAD

TIPOGRAFIE, LIBRĂRIE
ȘI ATELIER PENTRU
STAMPILE DE GUMĂ.

Piața AVRAM IANCU Nr. 1.

Fo 1886-29

Atențiune! Atențiune!

Cu începere dela 15 Iunie 1920

Soc. Rom. de Automobile și Leonida & Co. Unite

Calea Victoriei 67 a pus în vânzare Pneumatice și Camere din Fabricile MICHELIN, BERGOUGAN, GOODRICH și SWINEHART

cu următorul:

TARIF

Dimensiunea	Plato	R. U.	Semotte	Camera
710×90	900.—	1000.—	1250.—	220.—
760×90	1000.—	1250.—	1350.—	240.—
760×100	1150.—	1350.—	1500.—	250.—
810×90	1000.—	1150.—	1400.—	240.—
765×105	1300.—	1350.—	1700.—	280.—
815×105	1500.—	1700.—	2000.—	340.—
875×105	1300.—	1500.—	2000.—	350.—
820×120	1700.—	2000.—	2250.—	420.—
880×120	1900.—	2200.—	2500.—	420.—
920×120	2000.—	2300.—	2550.—	450.—
895×135	2150.—	2450.—	2800.—	450.—
935×135	2300.—	2650.—	2900.—	460.—
30×8	800.—	900.—	1100.—	240.—
30×3 1/2	900.—	1000.—	1350.—	300.—

Bz 1496-2

Fabricate și țesături metalice

PASZTORI și HETTMANN

BRAȘOV, str. Spitalului Nrul 32.

Luăm în antrepriză orice lucrări de această branșă ș. a. Porți și uși de fier, garduri pentru grădini, îngrădiri pentru vii, apoi paravahe contra schinteelor în fabrici, saltele în rame de lemn, fabricate din sârme elastice de oțel.

Magazinul nostru este permanent asortat cu paturi ce se pot închide precum și cu tot felul de site pentru mori.

In atențiunea farmacistilor!

Mare depozit de Medicamente și specialități de medicamente, bandaje se află la

DROGERIA FEKETE

TÂRGUL-MUREȘ.

Fo 1100

Măceșimea de ploie încetează imediat ce te ungi cu alifia
TANNO MENTHOL. Prețul Cor. 10—

Venus apă de gură, recorește, întărește, gingii și conservează dinții
1 sticlă Cor. 25—

Lapte conservat în cutii originale engleze
1 cutie Cor. 25—

Molletm, îmbunătățește și face delicată pielea
mănuși 1 sticlă Cor. 10—

CREOLIN în orice cantitate.

Toate aceste se pot procura în farmacia **HANOS** ARAD, Bivariului
Fordroad 1, Nr. 22.
Ho 1374-10

FABRICA LUI ANTONIU NOVOTNY

turnător de clopote și fabrică
de scaune de fer pentru
tru clopote.

TIMIȘOARA-FABRIK.

Calculări de preț gratuit. (No 533—52)

„GLORIA”

SOC. COMERCIALĂ și INDUSTRIALĂ ca s. a. LIPOVA

Oferim din magazinele noastre
cu prețuri avantajoase:

Aramă roșie în table, pentru
fabricarea căldărilor (cazane)
pentru fierul rachului de
prune.

Motorină.

Benzină.

Ulei destilat (pentru mașinării).

Ulei rafinat.

Unsoare de car (smoală)
calitatea primă.

Co 1492-3

UZINELE de FIER și Domeniile din Reșița

REȘIȚA — TIMIȘOARA — CLUJ.

București: Reprezentanța Generală „CREDITUL TEHNIC” str. Marconi Nr. 3.

UZINE PENTRU FIER ȘI OȚEL
REȘIȚA ȘI ANINA

FABRICI DE MAȘINI AGRICOLE
BOCȘA ROMANA

— TURNĂTORIE — FABRICĂ DE SOBE — LAMINOARE DE TABLĂ SUBȚIRE —

N A D R A G.

Produse principale:

Fontă brută
Fontă apleget
Fieromangan
Fier în bare și fier profilat
Fier de construcții
Platbande
Fier I și U
Șine pentru căi ferate normale și înguste
Șine pentru tramvay
Bandaje
Tablă pentru căldări, rezervoare și construcții navale
Tablă subțire
Tablă zincată
Piese de oțel turnat de tot felul pentru căi ferate, construcții navale, poduri și piese pentru automobile
Articole de fontă de tot felul pentru construcții civile și mașini, tucerie de comerț, tuburi de fontă turnate în picioare, sobe de tuc și sobe cu cămășe de tablă
Piese forjate și piese presate pentru mașini, locomotive, vagoane și automobile

Poduri de vosea și cale ferată, construcții metalice pentru
căldări
Rezervoare, plăci turnate, cărucioara, transportoare. Grămezi
hidraulice și instalații pentru alimentare cu apă.
Pivote, surupuri, nituri, buloane, crampoane și șuruburi
Macazuri, lucrări din oțel turnat și oțel mangan
Axe, roți pentru locomotive, tendere, vagoane, oșii montate, roți
de vagonete și oșii montate pentru vagonete
Pivuri și unelte agricole speciale, ca grape, săvârge, sape și
alte unelte pentru săpat, etc.
Pivuri cu aburi
Proecile pentru artilerie și obuz de rupătură. Trăsuri de mașini,
levi de tunuri, alate, bucătării de campanie, scuturi,
instalații pentru țir. Căi ferate de campanie
Lemne de foc
Mangal și Var
Cherestea
Vin de Moldova și Rășina.

PENTRU COMENZI A SE ADREȘA LA:

Reșița, la Direcția Comercială

Cluj, la Reprezentanță, strada Elisabeta Nr. 1.

București la „Creditul Tehnic” Reprezentanța Generală.

Timișoara, la Reprezentanță

Vi 1409-6